

Důchodová reforma

16.09.2018 12:00 ČT 1 Zpráva

Václav MORAVEC, moderátor

Důchodová reforma to je další téma, které je v programovém prohlášení vlády. Premiér Andrej Babiš neví, kdy ovšem vláda důchodovou reformu předloží a pokud nějakou předloží. Podle Babiše záleží na diskuzích s koaličním partnerem, rozumějme se sociální demokracii. Současný důchodový systém je neudržitelný. Přes to ale nemusíme sedět s rukama v klíně. Něco je možné dělat už teď, říká v rozhovoru pro dnešní otázky ekonom Jiří Šatava.

Jiří ŠATAVA, ekonom, **CERGE-EI**

V důchodovém systému nejsou takové rezervy, že by nám pokryly dodatečné výdaje, které nás čekají v roce 2050, 60 kvůli stárnutí populace. Nicméně furt v důchodovém systému jsou velké mezery a my by jsme se právě proto, že nás čekají v budoucnosti velmi vysoké deficity, měli snažit tyto mezery zaplnit. Měli by jsme se snažit, aby v České republice jsme více motivovali seniory v důchodovém věku, aby pracovali. V České republice jich máme velmi málo v mezinárodním porovnání. Stejně tak by jsme se měli snažit zapojit ženy, které mají velmi malé děti do na trh práce.

Václav MORAVEC, moderátor

To jsou inspirativní návrhy, které v souvislosti s možnou důchodovou reformou navrhuje ekonom Jiří Šatava z **CERGE-EI**. V programovém prohlášení vlády najdeme odstavec, kde se píše, že sestavíme odborný pracovní tým pro důchodovou reformu. Kdy bude sestaven, paní ministryně?

Jana MALÁČOVÁ, ministryně práce a sociálních věcí /ČSSD/

Tak my v tuto chvíli jednáme na úrovni koalice. My jsme se několikrát sešli na úrovni pana premiéra a mojí s našimi týmy a dohodli jsme se na tématických oblastech, kterými by se ta takzvaná důchodová reforma měla ubírat. Rozhodli jsme se, že to dáme na papír této oblasti s návrhem časového harmonogramu což za ministerstvo práce a sociálních věcí bylo učiněno a pevně doufám, že vlastně v řádu několika příštích týdnů, dokáží si představit během měsíce října se na tomto harmonogramu a těch tématických oblastech shodneme a potom je představíme veřejnosti.

Václav MORAVEC, moderátor

Jaký bude tedy časový plán důchodové reformy?

Jana MALÁČOVÁ, ministryně práce a sociálních věcí /ČSSD/

Tak já si myslím, že by a je to i názor sociální demokracie, že by jsme měli se ubírat nebo že ta důchodová reforma by měla být o narovnání nespravedlností, které v tom důchodovém systému České republiky jsou.

Václav MORAVEC, moderátor

Jako například?

Jana MALÁČOVÁ, ministryně práce a sociálních věcí /ČSSD/

Jako například nižší důchody žen kupříkladu, to je obrovské téma. Víte asi, že ženy mají o pětinu nižší důchody než muži a vzhledem k tomu, že žijí déle, tak je to velký problém prostě. To znamená, že stáří má nebo chudoba ve stáří má pak ženskou tvář v České republice a je to věc, která je strašně nespravedlivá. No a pokud

půjdeme cestou tady těchto parametrických změn, tak by to dle mého názoru, ale to je zase ještě věc koaličního jednání, nemělo jít jako hromadný balíček, ale dokáží si představit takový ten, jak se říká, přeloženo do češtiny.

Václav MORAVEC, moderátor

Salámová metoda.

Jana MALÁČOVÁ, ministryně práce a sociálních věcí /ČSSD/

Přesně tak. Ano.

Václav MORAVEC, moderátor

To je když si budete dávat několik novel a jedna z prvních bude řešit nižší důchody, že ano.

Jana MALÁČOVÁ, ministryně práce a sociálních věcí /ČSSD/

To by bylo podle mého názoru ideální, protože to je věc, která opravdu hoří.

Václav MORAVEC, moderátor

Ono Česko stárne. Lidé tráví v důchodu stále větší část svého života, jak se můžeme podívat na data.

redaktorka

V roce 1980 lidé pobírali starobní penzy v průměru 13 let. V roce 1990 už šlo o 16 let. V roce 2000 činila průměrná doba strávená v důchodu rovných 20 let. V loňském roce se průměr opět zvýšil na více než 24 let.

Václav MORAVEC, moderátor

A jakou část populace budou v budoucnu lidé starší 65 let? Tady jsou prognózy.

redaktorka

Podle odhadů budou už za 2 roky lidé starší 65 let tvořit pětinu celkové populace České republiky. V roce 2035 půjde už o čtvrtinu obyvatel. A v roce 2050 bude podle statistik více než třetina lidí v České republice starších 65 let.

Václav MORAVEC, moderátor

I v roce 2050 bude v České republice žít přibližně, budou žít přibližně 3 miliony seniorů. Paní ministryně, když ta penzijní skupina v penzijní reformě vznikne v říjnu, kdy začnete dávat ty první novely zákonů, protože vládě chybí zhruba 3 roky do konce jejího mandátu, tak aby se to stihlo. Je-li rok, trvá-li rok přijetí jakékoli novely v Česku, to už aby jste do půl roku dávali první návrhy novel.

Jana MALÁČOVÁ, ministryně práce a sociálních věcí /ČSSD/

Ano, je to tak. Ten harmonogram bude poměrně napjatý. Ještě k tomu stárnutí, ale.

Václav MORAVEC, moderátor

Budete ho řešit v té důchodové reformě?

Jana MALÁČOVÁ, ministryně práce a sociálních věcí /ČSSD/

Stárnutí? To je řešeno automaticky. To tomu odpovídá. Ale je potřeba říct, že strašení těmito čísly, je vlastně bezdůvodné. My jsme dneska v situaci, kdy na starobní důchody vydáváme zhruba 7,4% HDP. Je potřeba si připomenout, že průměr Evropské unie je 10,2. Takže už tady tento téměř 3% rozdíl ukazuje, že máme celý ten důchodový systém značně podfinancovaný. Druhá věc a to myslím si, že ve veřejné debatě málo padá, je, že

celá ta debata kolem ufinancování důchodů je o stabilitě a výkonnosti naší ekonomiky. O tom jestli vlastně na to budeme mít ve smyslu toho, pokud budeme bohatá a výkonná ekonomika, tak si vždycky budeme moci dovolit zaplatit důchody našich rodičů. Není to o tom, že prostě nějaká čísla budou padat a my musíme mít strach, že na důchody nebude. Na důchody bude vždycky a pokud budeme stabilní, výkonná, bohatá ekonomika, tak to bude o to jednodušší. A to bych, to bych chtěla neustále zdůrazňovat.

Václav MORAVEC, moderátor

Pane viceprezidente, pro tripartitu z pohledu zaměstnavatelů je důležité, je důležité téma té důchodové reformy?

Jan RAFAJ, viceprezident Svazu průmyslu a dopravy ČR

Velice důležité a tady bychom uvítali hlubší diskuzi, protože nám zejména chybí informovanost zaměstnancům a vůbec lidem, aby si uvědomili, jak se na tu penzy připravit.

Václav MORAVEC, moderátor

Počítáte s tím, že budete v té pracovní skupině pro důchodovou reformu?

Jan RAFAJ, viceprezident Svazu průmyslu a dopravy ČR

V minulosti jsme byli, uvidíme, jestli budeme do budoucna. Tím cílem je.

Václav MORAVEC, moderátor

Budou paní ministryně?

Jana MALÁČOVÁ, ministryně práce a sociálních věcí /ČSSD/

Budou i zástupci tripartity i zástupci opozice.

Václav MORAVEC, moderátor

Tak jste slyšel.

Jan RAFAJ, viceprezident Svazu průmyslu a dopravy ČR

Tím ti, protože je strašně důležité, aby jakákoliv změna prošla politickou shodou, protože jinak zase další vlády ji změní. Ale pro nás je důležité, aby zaměstnanci a zaměstnavatelé věděli, jak se k tomu postavit, jak posilovat některé i benefity, které dávají zaměstnancům. Spoustu zaměstnavatelů se už dneska k tomu staví velice čelem a podporují zaměstnance v 3. pilíři, to znamená v tom soukromém spojení.

Václav MORAVEC, moderátor

Pane předsedo Středulo, předpokládám, že počítáte opět s tím, že také budete součástí toho týmu, který vznikne v říjnu.

Josef STŘEDULA, předseda ČMKOS

Já myslím, že už to tady bylo řečeno, tak jsem tomu samozřejmě rád. Ale musíme také vzít v potaz, že už tady byly 3 skupiny. Je celá řada výstupů a v žádném případě se nedá říct, že to jsou špatné výstupy. Je ale potřeba podpořit to co řekla paní ministryně, že skutečně 1. pilíř v žádném případě není ničím destabilizován. Destabilizován může být špatnými politickými rozhodnutí, například o snížení sociálního pojištění. Jakmile dojde k takovému to rozhodnutí, tak tam už jsou skutečně dopady úplně famózní v tom slova smyslu, že jsou ohroženi budoucí důchodci. To od A. Takže zachovejme a stabilizujme. Druhá věc je vážná diskuze na téma 3. pilíře. To znamená, jakým způsobem podpořit i zaměstnavatele a zaměstnance.

Václav MORAVEC, moderátor

Tedy zaměstnanecké penzijní fondy?

Josef STŘEDULA, předseda ČMKOS

Třeba. Ne zaměstnanecké penzijní fondy už, to už je opravdu věc, která nejde zajistit tak jak to bylo v minulosti. V minulosti to byl celý koncept. To už si myslíme, že je přežití. Navíc Poslanecká sněmovna jak za premiéra, premiéra Zemana naposled když se o tom hlasovalo, tak to neprošlo, i když byla relativně dobrá situace. Takže z tohoto pohledu už je to pryč. Bohužel se stalo taky to, že zaměstnanci, kteří pracují v těžkých profesích, tak byli zrušeny důchodové kategorie. A z tohoto pohledu my bychom rádi náhradu a tady jsem rád, že zaměstnavatelé dávají jasný signál a je to v programovém prohlášení vlády, že se bude řešit situace lidí pracujících v těžkých pracovních pozicích. To si myslíme, že je na místě. Protože jejich únava je opravdu vážná a oni se rozhodně takovýchto věků, neuzijí si důchodu takovou dlouhou dobu. Takže já věřím, že taková to shoda tady bude, nastane, musí být průřezová a já věřím, že pokud se na to podíváme, jak ta čísla jsou, tak nemusíme se bavit o roku 2090, 2100, protože ani před 50 lety jsme nevěděli, jak bude se pohybovat porodnost v České republice v současnosti.

Václav MORAVEC, moderátor

A proto budu rád, když v tomto složení se setkáme v říjnu právě jenom na důchody. Děkuji mým hostům, kterými byli Jana Maláčová, ministryně práce a sociálních věcí z ČSSD. Děkuju.

Jana MALÁČOVÁ, ministryně práce a sociálních věcí /ČSSD/

Děkuji za pozvání.

Václav MORAVEC, moderátor

Těšilo mě. Janu Rafajovi, viceprezidentovi Svazu průmyslu a dopravy.

Jan RAFAJ, viceprezident Svazu průmyslu a dopravy ČR

Taky děkuji a přeji ať ta naše ekonomika dál skvělá. Děkuji všem podnikatelům i zaměstnancům.

Václav MORAVEC, moderátor

Ano. Šéfovi nejsilnější odborové centrály Josefu Středulovi. Děkuji vám.

Josef STŘEDULA, předseda ČMKOS

Děkuji a přeju hezké odpoledne.

Václav MORAVEC, moderátor

Co vás čeká ve druhé hodině? Loučíme se s diváky jedničky, přepněte se na zpravodajskou 24. Otázky tam pokračují sněmovní politika i politikaření, velká diskuze zajímavých hostů, předsedů poslaneckých klubů Jaroslava Faltýnka z hnutí ANO, Radima Fialy z SPD a Jana Bartoška z KDU-ČSL už za pár okamžiků na 24. Pokračují otázky.